

## Bohoslužby v Zábřeze 29.května 2016

### *Lk 7,1-10*

Milé sestry, milí bratři, Ježíš učil veliký zástup novému pohledu na život člověka, na životy svých posluchačů. Zaznělo tam mnoho zajímavých věcí, rad, návodů. Pro mnohé musela být Ježíšova slova revolucí. Vždyť stavěla na hlavu mnohé zaběhané zvyklosti a pořádky. Ježíš mluvil o posuzování druhých, o tom, že máme sklony je spíše soudit a odsoudit. Vidíme je zkrátka v tom horším světle. Přejde nám to možná přirozené, prostě tomu tak je, že druhé posuzujeme, soudíme ve svých rozhovorech, myšlenkách. Když je potřeba s tím náhle přestat, jeví se to dost těžce proveditelné. Ale budiž, ještě to jde. Avšak Ježíš také mluvil o milování nepřátel. A zde to prostě nejde. Nepřítel je přeci protivník, soupeř, někdo, kdo již z podstaty své existence nemůže být milován. Láska je přeci jen pro ty nejbližší. Milovat nepřátele znamená zapomenout na různá příkoří, která nám činí. Myslí to Ježíš skutečně vážně?

Když po skončení svého vyučování přišel do Kafarnaum, naskytlo se mu zajímavé setkání. Přišli za ním zdejší starší s poněkud neobvyklou prosbou. Přimlouvali se za jistého setníka a jeho nemocného sluhu. To je situace plná věcí, které se vymykají běžnému dění. První nezvyklou věcí je prosba starších. Přimlouvají se za místního velitele okupačního vojska. Je to nepřítel. Přesto za něj prosí. To znamená, že ho berou přátelsky, nevidí v něm protivníka, není ztělesněním zla. Jakoby slyšeli Ježíšova slova o lásce k nepřátelům. Je v tom viditelný posun ve vnímání druhých. I když to může být vnímáno relativně. Miluje náš národ, vystavěl synagogu. Prokázal mnohé dobrodiní, i když by nemusel. Ten posun tedy není ani tak u těch starších jako spíše u toho velitele. On přestal v podrobeném lidu vidět něco méněcenného, ale naopak – uvědomil si, že mají stejnou hodnotu jako on. Dosvědčuje tak Ježíšova slova. Láska k nepříteli mění svět, přináší možnost něco nového tvořit. Boří hradby. Ostatně změněný postoj ukazuje onen setník i na vztahu ke svému služebníku. Záleží mu na něm. To nebývá obvyklé. I když by se to dalo vidět i očima poněkud jinýma. Dobrý služebník není zadarmo, dá to práci jej vychovat, naučit službě tak, aby byla přínosná. Nový by se třeba nehledal snadno. Výraz, který evangelista Lukáš používá však dává tušit, že nejde o vztah k cenné věci, ale o úctu ke druhému člověku. Takový vztah se vymyká zvyklosti. Ten setník je tedy mimořádný. Miluje Boží lid, ač je to zástupce pohanských uchvatitelů, váží si svého otroka, ačkoliv je to často jen méněcenná věc. Starší lidu si tím získal a ti tedy Ježíše prosí, aby mu vyhověl.

Další pozoruhodnost je ta zprostředkující role starších. Nejde za Ježíšem sám, ale posílá je. Proč? Jde také o úctu. Vidí v Ježíši někoho, kdo je mimořádný. Je to učitel, prorok, je ctěný

svým lidem. Alespoň tedy pokud mluvíme o Galileji. Setník by samozřejmě mohl použít své moci. Vždyť byl voják, další vojáci ho poslouchali, když něco řekl, tak to bylo respektováno. Kdyby přišel za Ježíšem a rozkázal mu uzdravit jeho služebníka, tak by to možná zabralo. Ježíš není buřič, určitě by mu vyhověl. Jenže ten setník sám nějak vnímá, že by to nebylo vhodné. Vždyť, co by tím vyjádřil? Popřel by vše, co ho doposud charakterizovalo. Popřel by své naklonění Božímu lidu, popřel by rovnost, se kterou přijímá svého otroka. Nad Ježíše by se vyvýšil, dal by mu najevo, že on je přece ten, koho Ježíš musí poslechnout.

Setník by mohl užít moci, ale nepoužívá. Posílá prostředníky a když se na jejich přimluvu Ježíš k němu vypraví, opět prokazuje postoj pokory a nikoliv moci. I když možná by to nebylo tolik nutné. Když se Ježíš rozhodl přijít, tak by se s ním mohl vidět, mohl by se setkat. To by nebyl projev neúcty. Ale ten setník je velice pokorný. Je si vědom toho, jaká je mezi ním a Ježíšem propast. Nechce, aby Ježíš vstupoval pod jeho střechu, není toho hoden. Toto vyznání je velice známé. Používá se při bohoslužbách, před přijímáním u stolu Páně. Jsou to opravdu silná slova. Nechoď, neboť nejsem hoden, abys přišel. I když to vypadá jako znak nevěry, známka strachu, jedná se opravdu o vyznání, jedná se o pokání. Je to důležité, když si to člověk před setkáním s Ježíšem dokáže uvědomit. Já skutečně nejsem hoden toho, aby Ježíš přicházel. Je zde hřích, můj hřích, je zde veliká propast. Pokud přesto Ježíš přichází, je to jen jeho milost, nic jiného. Ten setník se tedy nebrání setkání s Ježíšem, ale odkazuje k tomu, že není nic, čím by si zasloužil jeho přítomnost. Na druhou stranu vyznává moc jeho slova. Jen řekni slovo a služebník bude zdrav. Zde je to již skutečné vyznání víry. Slovo řečené na dálku, slovo, které ani nemocný neslyší. Přesto přináší uzdravení. Je to neobvyklé poznání, ke kterému ten setník dochází. Jeho víra a oslovení Božím lidem je skutečně hluboké. Nezapomeňme, že byl Říman, tedy pohan, který měl své bohy, měl také určitou potuchu, jak s těmito bohy jednat, jak prosit o uzdravení. Tam nebyla moc slova, ale moc obřadu, oběti, nějakého činu. Zjistěte tedy neznal ze svého života takovéto jednání, ke kterému Ježíše vybízí. Tedy moc, která působí pouhým slovem bez nějakého jeho dalšího přičinění. Něco takového může činit skutečně jen veliký Bůh, kterého poznal v Judei a kterému slouží Ježíš.

Víra v uzdravující moc slova je i pro Ježíše něco nečekaného. Tak velkou víru jsem v Izraeli neviděl, praví posluchačům. Nás to znovu může vést k otázce, proč bylo pro toho setníka tak nemyslitelné se s Ježíšem setkat, když nepochybuje o jeho moci, nemůže ani pochybovat o jeho milosti. Co ukazuje jeho pokora? Čím k nám promlouvá? Je to svědectví pro čas budoucí. Setník se dostává k podstatě Božího jednání. Nejde ani o přímé setkání, nejde ani o dotek, jde skutečně jen o slovo. Slovo působí a bude stále působit. Pokud Ježíši skutečně uvěříme, poznáme to sami, že není potřebná jeho fyzická přítomnost, ale stačí prosit o to, aby řekl své uzdravující slovo a vše bude zase v pořádku.

Setníkův přístup nás může ale oslovit ještě v jiné věci než jen důrazu na víru v moc slova. Jde o ten pokorný postoj. Setníkova prosba je vlastně modlitba. Jeho slova jsou sice

prostředkována staršími a pak jeho přáteli, ale jsou slova prosby, která vychází z něj a je směřována k Ježíši. To prostřednictvím má v tomto případě svůj význam, protože ukazuje na setníkův postoj v této prosbě. Je to výraz pokory. I když by mohl použít cestu moci, jde touto cestou sebezpopření. I když se to nezdá, je to inspirace pro naše modlitby. Někdy totiž v modlitbě můžeme vidět ten postoj moci. My ji svým způsobem máme. Můžeme přeci k Ježíši volat, můžeme ho prosit, můžeme před něj cokoli předkládat. Jsme jeho mocí vysvobozeni k tomu, abychom k němu měli blízko. Je ale otázka, zda modlitba, ve které k němu voláme, není spíše jakýmsi úkolováním, není projevem spíše povýšenosti než pokory? Postoj setníka z dnešního příběhu nás právě k takovému zamyšlení vede. Neměli bychom se nechat zlákat k tomu, že Bůh se stane nástrojem k dosažení našich tužeb a přání. Nástrojem, nad kterým máme moc, nástrojem, který sami ovládáme. To přece není naše výsada, jsme přijati za syny a dcery Boží, to ano, ale neznamená to, že bychom měli zapomínat na důležitost Kristova kříže pro toto naše postavení. Je to dar Boží milosti, že přicházíme, že doufáme v Boží pomoc.

Setník se tedy před Ježíšem sklonil, dal mu najevo, že on – Ježíš – je skutečný Pán a Bůh. Setník k němu přichází s vědomím nehodnosti ale zároveň s nadějí. Nejsem hoden, ale řekni jen slovo. To je ona pokora, naděje a víra vložená do jedné věty. Je to ukázka Ježíšova učení v praxi. Přichází nepřítel, kterého přijme, vyslyší jeho prosbu. Přichází člověk poznávající svou odloučenost od Boha, ale přesto prosící a doufající v přijetí Boží. To vše se pak vlastně promítá i do našeho vlastního života. Smíme se v tom setníkovi poznávat. Jako hříšníci jsme Boží nepřátelé, přesto Bůh přijímá naše volání, sklání se k nám se stejnou láskou, jako ke komukoli jinému. Nejsme pro svůj hřích hodni, aby Bůh vešel do našeho domova, vstoupil do našeho života. Ale stačí jen jeho slovo a náš život je zachráněn, vše se změní. Smíme spoléhat právě na to Boží slovo, které má moc uzdravit každý lidský život. Ani spatření Ježíše, ani fyzický dotyk jeho ruky, ale jeho slovo přináší uzdravení. Jak prosté a úžasné. Někdy toužíme po velikých důkazech Boží moci, Boží milosti. A přitom to nejdůležitější k nám přichází právě v jeho slově. Vždyť právě slovo je důkazem živosti a zároveň i vztahu. Když k nám Bůh posílá své slovo, znamená to že je živý a je nám nablízku. Zná náš život a dává tomuto životu vždy novou posilu, novou naději, kterou smíme být stále uzdravováni ze své nemoci hříchu a odloučení od Boha.

*Pane Ježíši, někdy se cítíme od tebe velmi vzdáleni, připadáme si nehodni tvé lásky. Ty nás ale vždy znovu ujišťuješ o své blízkosti a síle svého odpuštění. A tak dávej nám poznávat své slovo a jím nás ved' k naději nového života.*

Amen.

**Neděle 29.května 2016**

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal  
Středa, 21 Září 2016 08:42 -

---